

MANIFEST SOBRE LA IMPLANTACIÓ DE CENTRALS D'ENERGIA EÒLICA A LA SEGARRA

Preàmbul

Pensar que la instal·lació forçada i a cop de decret de les centrals eòliques en espais sensibles del paisatge de la Segarra és un mal menor és senzillament una equivocació. L'impacte sobre el paisatge i la corresponent afectació social de les grans instal·lacions previstes en el corresponent pla de desenvolupament preferent de l'energia eòlica és i serà per a molt de temps més greu d'allò que a primera vista hom pot imaginar.

Una vegada més el pes del territori en la definició final del projecte ha estat purament testimonial i no s'han atès, com hauria calgut, el gruix de les moderades consideracions plantejades des del Consell Comarcal, a banda que la participació de la societat civil ha estat simplement inexistent.

A més, es constata que les garanties de respecte als drets dels propietaris afectats de manera directa o indirecta quedaran molt per sota d'aquelles que gaudiran en tot moment les grans empreses en els àmbits de disposició de la propietat, instal·lació, desenvolupament, rendiment, explotació i, quan ja no siguin viables o esdevinguin obsoletes, en la inexcusable restauració de l'espai al seu estat inicial.

La comarca, la seva gent, els municipis directament afectats i els del voltant, quedem clarament com a subjectes passius en una història essencialment econòmica, on els actors decisius -que poden ser canviants sense el coneixement dels afectats-, acabaran decidint lluny del territori i menystenint les nostres necessitats.

Per tant, cerquem una posició d'equilibri entre la nostra responsabilitat dins el territori al què pertanyem i defensem i la nostra consciència ambiental general, que ens fa ser favorables a l'expansió racional i respectuosa de les fonts d'energies clarament netes i renovables. En conseqüència, proposem deu principis que cal respectar per evitar l'extensió desafortada d'aquestes grans instal·lacions i minimitzar-ne les afectacions, reivindicant el necessari protagonisme actiu de la comarca.

Aquesta és una obra que hem d'afrontar plegats tots els agents compromesos amb la comarca: ajuntaments, consell comarcal i societat civil. Per això, emplacem als nostres representants municipals i comarcals perquè donin, sense perdre més temps, un primer pas en aquest sentit, a fi d'evitar situar-nos en el camí ruïnós dels territoris que, per poc espavilats i massa mesells, acaben reben un càstig inapel·lable i irreversible.

1. Informar adequadament a tots els possibles afectats i promoure i atendre la participació de la societat civil

Davant de qualsevol proposta d'instal·lació d'energies renovables, prèvia a la seva aprovació, s'ha d'assegurar un correcte procés d'informació pública a tots els possibles afectats: municipis, propietaris de finques dins d'una distància raonable i consensuada i també els limítrofs, empreses i activitats econòmiques (turisme, agricultura, indústria...) existents o futures.

Per a cercar el consens social necessari, la major protecció ambiental i el respecte pel paisatge de La Segarra, és necessari que es faciliti també la participació de les entitats cíviques d'àmbit comarcal que són especialment sensibles a aquests aspectes, com és el cas de les entitats signants.

La seva opinió ha de tenir una incidència substancial en el procés de concessió de les autoritzacions per part de les autoritats competents. Cal tenir molt en compte les persones, la seva opinió envers la possible construcció d'una instal·lació i la implicació que l'activitat té en elles.

2. Valorar imparcialment la incidència ambiental i paisatgística, limitant-ne al màxim l'impacte en el territori

S'ha de valorar la incidència ambiental i paisatgística d'una manera diferent a com es fa actualment. Cal demanar informes previs a entitats o organismes experts i independents i que aquests informes siguin realment vinculants de cara a l'autorització de les instal·lacions. Des del punt de vista mediambiental, cal considerar les afectacions sobre tots els vectors mediambientals: aigua, aire, generació de residus i contaminacions acústica i lluminosa.

La instal·lació del conjunt d'aerogeneradors de cada zona s'ha de fer, pel que fa a l'extensió, de la forma més compacta possible i, per tant, no s'han d'instal·lar aerogeneradors en parcel·les aïllades, separades de la part majoritària o central de cada zona, per tal que no quedi disgregat el conjunt de la instal·lació, evitar més impacte paisatgístic innecessari,

Cal analitzar i estudiar les millors alternatives per a reduir l'impacte ambiental inevitable associat a la seva construcció: moviment de terres, construcció de les línies soterrades i aèries de connexionat elèctric, construcció de grans pistes d'accés per al transport dels aerogeneradors, etc.

3. Assegurar que es restituiran paisatgísticament i ambiental les zones afectades després de la instal·lació

Cal garantir totes les mesures de restauració de l'espai un cop posada en marxa la instal·lació i també en el moment en què s'acabi l'activitat. Cal comprometre a les empreses promotores en el futur desmantellament i recuperació de les zones afectades després de la vida útil de la instal·lació. Cal establir una fiança a dipositar, actualitzada periòdicament i fins al desmantellament final segons l'IPC, per part dels promotors i explotadors, per un import equivalent al cost de desaparició de les instal·lacions i recuperació ambiental del terreny.

4. Controlar regularment l'activitat de la instal·lació

Cal assegurar un control exhaustiu de l'activitat de la instal·lació, des de la seva construcció, la fase d'explotació i fins al seu desmantellament una vegada acabada la seva vida útil. Cal establir garanties efectives perquè des dels municipis es pugui vetllar pel compliment dels contractes i els compromisos signats i assumits.

5. Assegurar la idoneïtat de la tecnologia i de la ubicació dels generadors eòlics

En qualsevol instal·lació de generació d'energia s'ha de demostrar la seva rendibilitat energètica i la idoneïtat de l'emplaçament i de la tecnologia proposades. S'ha de tenir en compte el balanç energètic del seu funcionament, considerant tots els processos implicats: transports, manteniment de les infraestructures, tractament de residus generats, etc.

6. Evitar la instal·lació d'aerogeneradors en les proximitats d'espais singulars i d'especial interès patrimonial, com és el cas de Montfalcó Murallat

No permetre la implantació de aerogeneradors en la proximitat i que afectin visualment el paisatge i els conjunts d'especial valor patrimonial, natural i potencial turístic. És el cas paradigmàtic de Montfalcó Murallat, entre d'altres espais susceptibles de ser greument perjudicats en els seus valors culturals i de desenvolupament turístic implícit.

7. Assegurar que es minimitza la contaminació lumínica nocturna dels aerogeneradors

Les característiques tècniques de totes les instal·lacions han de preveure que els llums de senyalització nocturna de la posició, tot complint les normes de seguretat per a la detecció aèria, no il·luminin innecessàriament els nivells plans o inferiors, per tal d'evitar aquests impactes de contaminació lumínica en les condicions d'habitabilitat dels encontorns i en el paisatge nocturn.

8. No posar aerogeneradors en àrees pròximes a llocs habitats

Cal respectar en tots els casos les distàncies mínimes lineals i visuals del aerogeneradors als nuclis habitats i masies. De fet no únicament s'ha de complir la

legislació en quant a la distància mínima a nuclis habitats, sinó que s'ha de procurar la màxima distància als pobles i masies, per tal de reduir l'impacte visual i també el soroll i la contaminació lumínica que pateixen els habitants.

9. Donar preferència a la responsabilitat de les administracions locals i la ciutadania

Per damunt de les grans empreses inversores, cal privilegiar les iniciatives que en matèria de promoció i responsabilitat vinguin endegades des de les Administracions locals -especialment els municipis i el consell comarcal-, i les particulars, organitzats en cooperatives o entitats vinculades al territori-

10. Defensar la correcta implantació de les energies renovables en general i el creixement sostenible de la producció energètica

En defensa del desenvolupament de les energies renovables, en general, front les altres alternatives insostenibles, cal prioritzar les mesures encaminades a l'estalvi i a la reducció del consum energètic, promoure les energies renovables només en casos d'ús eficient i sostenible i potenciar les instal·lacions per autoconsum o per a consum proper a la generació.

Tarroja, 11 de febrer de 2011

L'ESPITLLERA

www.espitllera.cat

Amb l'adhesió de:

